

Elbasan Schools Project

'Elbasan Schools' is een twee-jarig project van 'Steering Committee Elbasan' (Albanië), dat beoogt het management van scholen en de opleiding van leraren te verbeteren. In het 'Steering Committee Elbasan' zitten vertegenwoordigers van het Ministerie van Onderwijs in Tirana, de Universiteit van Elbasan en het basis- en voortgezet onderwijs in Elbasan. Het project bestaat uit een training van het management van 9 Pilotscholen' (5 basisonderwijs, 4 voortgezet onderwijs), begeleiding van de betreffende schoolteams, een schets voor praktijkopleiding van toekomstige leraren (i.s.m. lerarenopleiding van de Universiteit van Elbasan en PABO Elbasan) en een werkplan voor training en begeleiding van een groep Volgscholen. Het 'Elbasan Schools project' is als PHARE-project in Brussel aangevraagd door de gemeente Dordrecht en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de 'Stichting Oost-Europa Projecten' te Dordrecht. Als projectcoördinator is aangesteld drs A.J. Voets.

Het 'Elbasan Schools Project' bestaat uit de volgende delen:

1. Training van de schooldirecties.

De training van de 9 schooldirecties omvat introducties in opzet en pedagogische fundering van moderne onderwijssystemen en training in schoolorganisatie en personeelsmanagement. De training duurt 7 x 1 week (4 weken in 1996, 3 weken in 1997) en wordt gegeven in Elbasan door een tweetal trainers uit Nederland.

2. Begeleiding van de schoolteams

Tijdens de trainingsweken worden de schoolteams geïnformeerd over de onderwerpen in de training. De directies van de deelnemende scholen worden individueel begeleid bij het werken met hun schoolteam aan de opdrachten vanuit de training. De inleidingen bij de schoolteams en de begeleiding van de directies worden verzorgd door de twee trainers.

3. 'Twinning'

Voor iedere school in Elbasan wordt in Nederland een 'twinning'-school gezocht, die een uitwisselingsprogramma opzet. Dat kan resulteren in materiële hulpverlening vanuit Nederland, maar de scholen zullen primair uitgenodigd worden om parallel aan de trainingsweken inhoudelijk informatie uit te wisselen. Daarbij kunnen de trainers als intermediair optreden, maar de scholen zullen gestimuleerd worden ook andere vormen te gebruiken (post, video, Internet).

4. Acties

Ter stimulering van de eigen werkzaamheid en ter motivatie van leerlingen en docenten worden tijdens de trainingsweken speciale acties gevoerd, waarbij ouders, overheden en de pers betrokken worden. De acties hebben ten doel een begin te maken met het opheffen van materiële achterstanden en moeten naar buiten demonstreren, dat een ingrijpende onderwijsvernieuwing gaande is. Voor zover financiële middelen beschikbaar zijn worden de volgende acties opgezet:

a. schoolborden zwarten.

In alle scholen zijn de schoolborden c.q. muurvlakken in geen jaren zwart geverfd. De klasseleraars krijgen bordverf en kwast in een gezamenlijke actie op een bepaalde dag.

b. klaslokalen aankleden.

Vrijwel alle klaslokalen zijn kaal en leeg. Op een bepaalde dag krijgen de leerlingen teken- en verfmaterialen om de wanden op te sieren.

c. meubilair repareren.

Meubilair in vrijwel alle scholen is zeer oud en versleten. Met behulp van de MTS leerlingen wordt op iedere school een reparatieronde gehouden. De MTS krijgt daarvoor extra gereedschap en materiaal.

d. Schoolomgeving aanpassen.

Afhankelijk van de ligging van de school wordt de schoolomgeving gezuiverd en van beplanting voorzien. Een alternatief is: de entree van de school opknappen.

e. Schoolkrant uitgeven.

De deelnemende scholen geven gezamenlijk een schoolkrant uit om ouders, pers en belangstellenden te informeren. Via de lokale drukkerij worden de krant geproduceerd.

f. Oudercommissies.

Oudercommissies worden uitgenodigd een plan te maken om door zelfwerkzaamheid de schoolaccommodatie te verbeteren, b.v. gordijnen maken.

g. Schoolbibliotheek

Iedere school krijgt een bepaald bedrag om een schoolbibliotheek op te zetten.

h. Boekenfonds

Ouders, die geen geld hebben om schoolboeken voor hun kinderen te kopen, kunnen boeken in bruikleen krijgen via een op te richten boekenfonds.

i. Leermiddelenfonds.

Er wordt een fonds gesticht waarmee moderne leermiddelen aangeschaft kunnen worden

5. Onderwijsconferentie

De training van de schooldirecties en de begeleiding van de schoolteams wordt afgesloten met een bezoek van een week aan Nederland. In samenspraak met het 'Steering Committee Elbasan' wordt een groep van ongeveer 12 personen uitgenodigd voor een excursie langs de 'twinning-school', een aantal Nederlandse scholen en een slotconferentie in Dordrecht.

6. Plan voor 'volgscholen'-training

Het verslag van de slotconferentie in Dordrecht zal de laatste bouwsteen zijn voor een plan van aanpak voor training van de schooldirecties van een groep volgscholen. Gedacht wordt aan een plan voor training van 4 groepen volgscholen (ongeveer 40 scholen) per jaar gedurende drie jaar, dat door het Ministerie van Onderwijs in Tirana in samenspraak met de lerarenopleidingen in Elbasan (Universiteit en PABO) voor Albanië wordt uitgevoerd.

7. Plan voor praktijkopleiding

Aan het 'Steering Committee Elbasan' zullen op basis van de evaluatie-verslagen en de conferentie in Dordrecht aanbevelingen gedaan worden aan de Universiteit, de PABO en de oefenscholen in Elbasan om de 'praktijk-scholing' van leraren-in-opleiding in te richten.

8. Trainersstage

In samenspraak met het 'Steering Committee Elbasan' wordt een groep deelnemers aan de training uitgenodigd voor een stage in Nederland om daarna als trainer op te treden bij een groep 'volgscholen'. Gepland is een stage voor 8 trainers gedurende 3 weken op verschillende instituten in Nederland.

BEGROTING

Als Phare-project is het 'Elbasan Schools Project' begroot op ECU 197.388 (f.400.000,-). Hiervan moet minimaal 50% opgebracht worden door Nederland en Albanië (dus f.200.000). Voor het welslagen van het project zou echter veel meer geld wenselijk zijn. Met name zijn de stimuleringsacties een sluitpost in deze begroting, terwijl ze toch heel essentieel geacht worden. Het project start september 1996 en eindigt december 1997. De begroting is daarom gespreid over twee kalenderjaren. Voor de jaren daarna is een indicatie gegeven van de kosten van de stimuleringsacties.